

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/biezaca-dzialalnosc-biu/59098,Relacja-dr-Anny-Jagodzinskiej-z-prelekcji-w-Dzialdowie-Dzialdowo-2-pazdziernika-.html>
2022-10-07, 21:39

Relacja dr Anny Jagodzińskiej z prelekcji w Działdowie - Działdowo, 2 października 2018

W związku z rozpoczynającą się współpracą Instytutu Pamięci Narodowej - Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa w Warszawie z założonym w 2016 r. Stowarzyszeniem Odnowy Chrześcijańskiej „Pamięć i Tożsamość” w Działdowie, którego Prezesem jest Zenon Gajewski, dotyczącą upamiętnienia więźniów i ofiar niemieckiego obozu Soldau (Działdowo) uczestniczę w projekcie przypomnienia i upamiętnienia ofiar tego obozu, jednego z pierwszych, założonych przez niemieckich okupantów na ziemiach polskich w latach 1939-1945. W obozie zostało zamordowanych około 15 tysięcy osób. W ramach trzeciej edycji edukacji historycznej pt. „Z Historią na TY”, autorskiego projektu Stowarzyszenia „Pamięć i Tożsamość”, 25 września 2018 r. wygłosiłam prelekcję dla młodzieży szkolnej Działdowa pt. „Księża Niezłomni - przez Soldau do Dachau”. Temat związany był z eksterminacją polskiego duchowieństwa w Działdowie-Soldau. W obozie tym zginęło 89 polskich księży. Wśród nich m. in. bł. abp Antoni Nowowiejski oraz bł. bp Leon Wetmański, którzy w tym obozie byli torturowani, poniżani i ponieśli śmierć męczeńską. Tych księży, których nie zamordowano, wywożono do niemieckich obozów koncentracyjnych Stutthof, Sachsenhausen i Dachau.

Dziękuję młodzieży obecnej na spotkaniu za zainteresowanie tym niełatwym tematem.

Podczas spotkania Stowarzyszenie „Pamięć i Tożsamość” młodzież szkolna otrzymała materiały edukacyjne przekazane przez IPN, w tym najnowszy „Biuletyn IPN - pismo o

najnowszej historii Polski", nr 9 zatytułowany „*Pamięć i Tożsamość*”. Do tego numeru dołączono film dokumentalny pt. „*Soldau- miasto na pograniczu śmierci*” produkcji Stowarzyszenia Odnowy Chrześcijańskiej „Pamięć i Tożsamość” według scenariusza Marii Cegiełki, Andrzeja Ruteckiego, Andrzeja Reszki i Zenona Gajewskiego. Film polecam. W Biuletynie tym także opublikowano artykuły związane z zadaniami ustawowymi Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej.

Realizowany projekt dotyczący rozpowszechniania wiedzy o zapomnianym *Niemieckim Obozie SOLDAU w Działdowie* w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem „Pamięć i Tożsamość” jest objęty patronatem dr Jarosława Szarka, Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. Obecnie IPN-BUWiM w Warszawie we współpracy z OIPN w Gdańsku oraz ze Stowarzyszeniem na przygotowuje wystawę i konferencję dotyczącą Soldau-niemiecki obóz 1939-1945, zaplanowaną na rok 2019.

Jestem pełna uznania dla założycieli i działalności Stowarzyszenia „Pamięć i Tożsamość” Pana Zenona Gajewskiego, Pana Andrzeja Ruteckiego, członków Stowarzyszenia, którego celem statutowym są: pielęgnacja kultury i tradycji polskiej, edukacja historyczna oraz rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej zapomnianego **Niemieckiego Obozu SOLDAU w Działdowie**, miejsca eksterminacji polskiej inteligencji, polskiego duchowieństwa w tym mieszkańców Działdowa. Budynek popada w ruinę, a przecież jest miejscem świętym w którym przetrzymywano i zabijano za wierność Polsce. Stowarzyszenie podjęło się także opieki nad miejscami kaźni wielu tysięcy ofiar niemieckiego obozu Soldau.

Podczas pobytu w Działdowie, w ramach wizytacji miejsc pamięci związanych z obozem Soldau, zapaliłam znicze w miejscach kaźni.

Anna Jagodzińska